

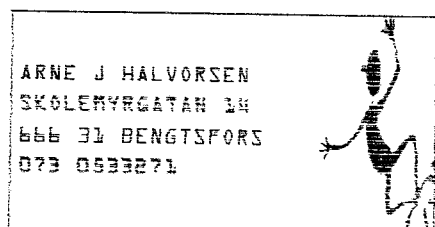
ØRNA GRÆSVIK GRESSVIK IDRETTSFORENING.

Mine første minner om fotball og G.I.F., må være omkring 1930.
Jeg husker kraftige mannfolk med bukseseler utenpå skjorta og "trillebør".
Det var i Trondalen - den første fotballbanen ble anlagt.
På lange trilleskinner for de frem og tilbake med sine "trillebører".
Med hakker, spader og raker - de fyllte på masse og planerte.
De grunnla plassen for kommende kamper med lærkula.
Den første fotball-løkka var Lindeblad i Ålestranda.
Det var lenge før min tid, så dette er noe far og andre fortalte.
De første draktene var svarte bukser og mørke blå skjorter.
Solide støvler med "påspikra" lærknotter og støvelsnuter
harde som Trondalens granitt.

Noen av de første som vi kan takke for at det ble en- G.I.F.,
Var: Harald Mikalsen, Haldor og Eivind Eilertsen, Oskar Johansen,
Einar Andersen, Karl Hansen, Hermann Andersen, Lorentz Olsen,
Jens Johansen, Karl Edvindsen, Ole Kolberg, Hans Karlsen Stenmoe,
Olaves og Zakarias Volleberget, Gunnerius Andersen, Anker Josefsen,
Bjarne Vister, Kristoffer Eriksen. Olaf Bertelsen, Ole Sollie, Karl Hagen,
Helge Antonsen, Kristian Lier, Kristian Kristoffersen, Fredrik Karlsen,
Jakob Kalnes, Verner og Hartvig Larsen, Karl Gulbrandsen,
Ingvald Kristiansen, Johan Halvorsen.

Sistnevnte, Johan Halvorsen, var min far -
han var selv med å sparket fotball i Trondalen -og herlige er de mange historier
han fortalte. En gang, sa han - hoppet jeg "bukke" over en motstander og "nettet",
men dommeren godtok ikke at jeg hoppet "bukke". Han underkjente målet.
En annen gang hadde noen av guttene spleiset på en "Dobbelt-rensa",
vi skulle kose oss etter kampen, sa far, men tørsten ble for stor -
vi tok noen hiverter under kampen også, så vi så flere baller samtidig.

Selv ble jeg medlem i G.I.F. den 17.september 1932.
Den dagen fylte jeg ti år, og med oppspart kapital tuslet jeg ned til
Jørgen Hansen på gården til Hans "Skåran" Kristiansen.
Jørgen Hansen var kasserer, og det var med spent forventning kapitalen min
ble byttet ut med en lapp som bekreftet at jeg var medlem i G.I.F.
Det var i 1930, og siden har jeg aldri betalt medlemsavgift -
jeg er vel det medlem som skylder mest i kontingent !

Det var omkring, 1939 at jeg og flere andre sprang rundt i Ålefjella og Gustavskauen med kart og kompass.

Jon Josefsen var læremester og lærte oss om misvisning og at Med kart og kompass kunne vi finne frem - alltid - og over alt.

En gang skulle vi testes grundig.

Her står vi, sa Josefsen - det var vi enige om - alle sammen.

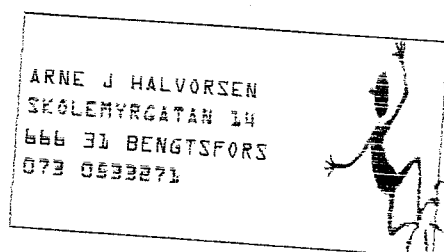
Dere skal finne dette punktet, sa Josefsen - der skal dere "stemple".

Det beviser at dere har vært der - akkurat på dette punktet - han pekte igjen i kartet.

Så la vi i vei for å finne punktet til læreren.

Jeg var redd for å miste, eller ødelegge det fine kompasset, så jeg la det for sikkerhets skyld i lomma.

Jeg var lommekjent i Ålefjella og Sprinklet, så jeg fløy bene veien til "punktet" og tilbake på rekordtid.

MIN BARNDOMS HELTER.

Like vanlig som at Gressvik-folk hadde et navn de fikk i kjerka -

Like vanlig var at, de fleste hadde "kjælenavn".

Slik var det også med fotball-heltene.

En jeg beundret veldig - han med sixpenc lue, knebeskyttere - mannen i mål.

John "Måken" Gulbrandsen. - målmannen.

Harry "Fadry" Nilsen. - solid forsvar.

Arne "Trolldalen. - lynrask ytre høyre.

Ivar "Tittut" - kjapp og fresk.

Ole "Stue" Stuve - lang kraftkar - kom det en angriper mot Ole - så skrek vi unger "ta,n Ole, ta,n Ole, og Ole tok,n.

Vi unger "sloss" om å få bære veska til en av heltene. Fikk vi en veske i handa, gikk vi gratis inn.

14.september 2005, dumpet en bok ned i min postkasse.

Sendt av daglig leder i Gressvik Idrettsforening.

Jeg leser: Kristian Johansen, Reidar "Rulla" Olsen, Thor Mathiassen (nesten nabo til Jens Madsen, John Johansen, Johan Olavesen, Harry "Fadry" Nilsen, Kaj B Gjærløv, Halvard Paulsen (fetteren min), Odd "D" Stenmoe, Birger Martinsen (nærmeste nabo på Åle), Knut Krabberød (Mr.Trondalen), og Kraftkaren Bjarne Evensen.

Det var 1936 - jeg husker alle sammen - jeg kan se dem for mitt indre blikk.

Vi unger var alltid blakke - like blakke som hesten til Bernhard Jansen.

Vi juksa oss inn via kronglete omveier. Kanskje helt bort, og opp,

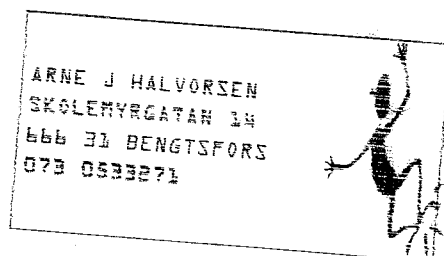
Revekloa. Gjennom Gustavskauen og ned på banen bak bua til Martin.

Takka vi fikk for slitet i skauen - et jæ...a spark i ræ...a av støvlen til Martin - antatt størrelse firtifem (minst) - og styrke fire (orkan).

Neste kamp i Trondalen gikk bedre - da hjalp vi banesjefen med trillebåra og mølesekken. Da ble vi spart for nærkontakt av kaliber 45.

Jeg har ikke vært i Trondalen siden 1986 -

Kanskje jeg skal lete opp veien mine barndoms helter gikk ?

DET VAR EN GANG

Vi befinner oss i Trondalen.

Fotballkamp mellom Ørna Græsvik og et gjestende lag.

Inne på låven til Gustav i Trondalen - stedets bonde - skiftet gjestene fra langbuksa med sleng i, til kortbukse og fotballstøvler.

Utenfor låven - i en tidligere dam som var fylt igjen - der skiftet de bolde Gressvikingene. Noen busker og små trær var veggene, og taket var blå himmel med drivende skyer.

Vi hopper noen år frem i Trondalens historie.

Nå er det første klubbhuset klart - på solide granittbein med rom til både hjemmelag og gjester, samt et lite rom til det nødvendige utstyret.

Bua (ja, det var jo i grunn bare en stor bu) lå i syd/vest hjørnet av banen.

Enkle rom med langbenker langs veggene og kroker til klær på veggene.

Man var ikke bortskjemt med luksus i disse dager - man tok det, som det var, det var kampen med lærkula om seier eller tap, som var det viktige.

Noen timer før kampen skulle begynne, måtte banen merkes opp.

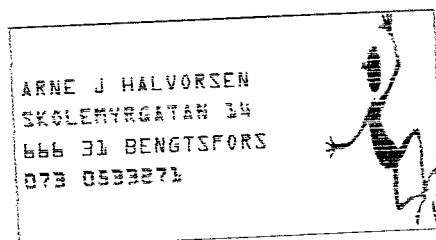
Banemester Martin Stenmoe plukket frem trillebåra - en sekk sagmøla ble tømt oppi - så var det klart for banemerking. Vi unger hadde stor moro av å strø møla, og Martin var glad for vår hjelp - det var anstrengende å gå baklengs å samtidig prøve å følge Martin, s streker som han dro i bakken ned en pinne der møla skulle være. Man fyllte begge nevene med møla - laget liksom en trakt av hendene, og lot møla renne ut av hendene mens man gikk bakover med krum rygg.

Så skulle nettet henges opp. Målstengene var 4x4 tommers boks - kroker til nettet i tverrligger og sidestolper - plankebiter på bakken med kroker for å holde nettet noenlunde stramt ut fra mål.

I blant ble det kraftig ordbytte mellom dommer, målmann, utespillere og høyrøstet innspill fra sidelinja - spørsmålet var; gikk ballen rett vei inn mellom stengene og havnet i nettet, eller gikk ballen gjennom nettet og havnet i mål ?

Banen var merket, nett på plass, fotballer pumpet fulle av luft og puttet i ei bøtte med vann. Gjestene kunne komme. En lastebil med benker parkerte ved han Johan Politi og spillere med veske i neven og fotballstøvler, gjerne hengende rundt nakken. To mann bar kurven med drakter, strømper, jernlesten, hammeren og reserveknotter mellom seg.

Gjestene måtte belage seg på en kvarters rusletur opp Kleva - det var i grunn den tidens oppvarming før kampene i Trondalen.

Det var i grunn mange ivrige fra Gressvik og Ålestranda som var flittige gjester i Trondalen til alle kamper. Spesielt når det kom lag fra litt eksotiske steder som Geithus, og lag fra både Drammen og Sandefjord.

Langs banen var det gjerde som publikum kunne henge over mens spillet høylytt ble kommentert "rett fra levra".

Merkelig nok - banesiden inn mot fjellet var alltid godt besatt - på andre siden var det sjeldent flere enn to-tre tilskuere. Kanskje det skyldtes at bua til banemester Martin lå mellom banen og fjellet. I pausen var bare å snu seg og bli fristet av Martin,s brus og godis.

Selv om det var mye folk noen ganger - var det alltid en to-meters plass på langsiden der det bare sto en mann alene. Forklaringen er enkel - Johan "erter" var ivrig, til de grader så ivrig at han skjøt fra alle vinkler, og stakkars den i nærheten som kom i veien for skuddbeinet hans.

Som nevnt lå gjerne ballene i en bøtte med vann. Hvorfor vet jeg ikke. Kanskje det var for å myke opp læret så de ikke sprakk. Ballene var velbrukte og kunne som spillerne på banen - komme ut av form. En gang ville ikke dommeren godta en alt for urund ball og sendte den av banen - opp av bøtta og inn på banen kom reserveballen. Hadde ikke dommeren godtatt den, så kunne han blåst av kampen og reist hjem.

Glombo var flittige gjester i Trondalen. Cornelius var målmann. Etter at den sjette-syvende ballen ble hentet ut fra nettmaskene var Cornelius omtrent på gråten.

Innbyttere var et ukjent begrep. Man hadde en eller to reserver. Disse ble satt inn hvis det ble skikkelige skader. Ble en skadet og måtte av banen - vred han skjorta av seg og ga den til reserven som overtok skjorta og plassen.

Før klubbhuset,s tid - tok man pausen på banen. Gjestene satt i en ring og drakk sin tildelte brusflaske - Gressvikingene satt i sin ring og drakk brus og slappa av til dommeren blåste i sin fløyte. Ikke alle kunne slappe av - nå kom ofte jernlesten og reserveknottene i i bildet. Under støvlene hadde man lærknottter med gjennomgående spiker. Mistet man en knott eller to, så ble man litt snublebent og tanga måtte tas i bruk - av med knottrester - en ny knott ble spikret på. Uten jernlasten hadde spikrene stått rett inn i støvelen.

Da kampen gikk mot slutt - ble benker med blikkfat og bøtter med iskaldt vann satt ut til de svette spillere. Av med trøya og litt vannsprut i ansiktet og på overkroppen - så var det på med penbuksa med slengen - pakke veska og dra ned til den ventende lastebilen med trebenker.

ARNE J HALVORSEN
SKOLEMYRGATAN 14
666 31 BENGTSFORS
073 0533271

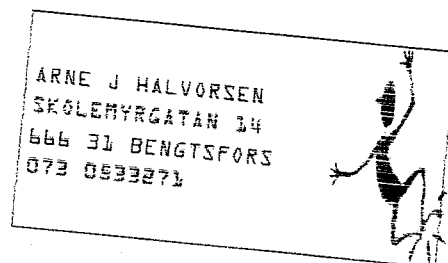
En dag ble blikkfatene borte - moderne tider fant også vein til Trondalen.
Bak klubbhuset var det en brønn. Det var her vaskevannet ble hentet opp.
Så en dag sto det et høyt stillas bak huset. En diger jerntank ble skrudd fast.
Et rør fra brønnen til en handpumpe - et rør fra pumpa til tanken der oppe, så var
det bare å få frivillige til å pumpe.

Det var slitsomt. Jeg har pumpet adskillige liter iskald vann i varme
sommerdager.

Så var det bua med tre rom. På baksiden inn mot pumpestasjonen bygde man på
en bås - tre vegger uten tak.

Noen dusjhoder - noen rørbiter - og et langt rør opp til tanken,
så var Trondalen utstyrt med moderne dusjanlegg.

At vannet var iskaldt, kunne man høre fra brukerne i båsen - og det var en mager
trøst og glede for pumpemannskapet.

GLADIATORENES MØTEPlass.

FEST I TRONDALEN.

Tidlig søndag morgen.

Må tidlig opp i dag. Skal til Trondalen og plukke flasker.

Blir stående i porten - hva er det som flagrer på gjerdet borte ved låven til Berg ?

Bort for å se - der står jeg så denne søndag morgen - bak meg hører jeg hestene til Kristian Krabberød, de er urolige i spilltauet - venter på drengen som skal servere vann og høy til frokost - foran meg på piggråden henger rester av en skjorte.

Skjortebiten flager muntert i morgenvinden - en munter hilsen til kirkefolket som snart kommer med svart salmebok.

Det er mange forskjellige interesser her i livet - noen liker trebenkene i kjerka, andre liker en fest i Trondalen.

Skjortebiten der på gjerdet denne høstklare søndagen forteller at hjemturen fra Trondalen lørdagsnatta ikke var så fredelig.

Noen røde flekker forteller også at skjortas eier har mistet både skjorte og litt neseblod.

Mens Stella, Kora og gamle Ragnhild i stallen til Kristian venter på vannbøtta og høydotten, fyker jeg gjennom Orebingen, opp Kleva med kurs for festplassen for å plukke tomflasker.

Jeg kunne nesten gå etter lukta, for dårlig brent himekok skar i nesevingene.

En snild dame et sted i Ålestranda ga meg villig 10 øre for flasken -

for som hun alltid sa, når jeg stillferdig våget meg inn på kjøkkenet -

jo da, jeg trenger saftflasker - flasker ble byttet ut med klingende mynt.

Velsignet være festene i Trondalen - og saftflaskene.

Gutta fra Åle, Gressvik, Ålestranda og --- de andre som utfordret skjebnen møttes i Trondalen til fest.

Det begynte stille og fredelig. Spreke gutter med sleng i buksebeina og sveisne jenter trådte dansen mens trekkspilleren dro i bæljen så svetten perlet på nesa.

Danse-plattingen lå mellom fotballbanen og fjellet. En ganske stor firkant med rekkverk rundt. To brede trapper opp til dansegulvet.

Inn mot fjellet var det en liten plass med tak over - akkurat stor nok til et par trekkspill og andre spillemenn.

ARNE J HALVORSEN
SKOLEHYEGATAN 14
666 31 BENGTSFORS
073 0533271

Utover natta sank innholdet i saftflaskene, men spenningen steg.

Noen uforsiktige ord - så smalt det.

Det var alltid en spenning til å ta og føle på mellom spreke onsinger og tilreisende fra Fredrikstad, Glemmen og Kråkerøy.

Hei - tjo - pang - høylydte smell tydet på at barske vikinger var på tokt.

En ring mennesker rundt to som prøvde krefter.

Gi, n en på tryne Karl ! - det var en ivrig kar fra heiagjengen som ildnet opp han Karl, og Karl gjorde som han ble bedt om - et sabla svingslag sendt motstanderen i bakken.

Der lå stakkaren - karret seg opp på knea mens han kjente etter med tunga om det var noen tenner igjen i kjeften.

Så opp på sjanglende bein - tjo hei - pang, så lå stakkaren på ryggen igjen og betraktet alle de ivrige ansikter som svevet over ham i tåkedisen.

Skulle noen skrevet referat fra festene i Trondalen - kunne man kanskje ha lest følgende:

Fest i Trondalen - en del større og mindre skader, men ingen omkomne.

Gjærløv var ordensvakt - fornuftig nok gikk han tur i Gustavskauen mens stridsmennene svelger tenner som grynvingling.

Hvis det ble for stille for de bolde krigere - så spratt noen spreke karer opp på dansegulvet, slo seg på hælene og skrek ut:

Vi teller til tre - den som er igjen på gulvet får juling.

En - to - så var dansegulvet ryddet. De barske karer fikk en god latter uten å få himekoken i vrangstrupen.

Så fikk "filær, n" fart på trekkspillet igjen og dansen gikk videre.

Jeg ventet ikke alltid til neste dags morgen for å finne saftflasker.

Så jeg noen gjemme flaska i buskene - ble flaska mi.

En rest her - en rest der - så hadde jeg snart ei halvflaske av de edle dråper og omsatte dette i noen blanke kronestykker.

En gang var jeg dum nok til å lete opp ordensvakta - nå sloss en hel gjeng så snørr og tårer pluss neseblod renner - sa jeg til herr Gjærløv.

Jasså - svarte Gjærløv, og ruslet videre - han hørte nok andre lyder der han gikk - fra busk og kratt, men det var langt fredeligere lyder i sommernatta.

Ja, slik var festene i Trondalen - skjorterestene på piggråden til Berg var som en slags reklameplakat.

